

SZIKSÓFŰ

A szárazföldi növények többsége kerüli az erősen sós területeket, ahol rendkívül problémás a víz felvétele a talajból. Egyes növények szárazságtűrésük révén viselik el a magas sókoncentrációt, más fajok viszont kifejezetten kedvelik az ilyen környezetet: ezeket valódi halofitonoknak hívjuk. Sejtjeikben nagy mennyiségű sót és vizet halmoznak fel, ezért pozsgás leveleik vagy hajtásaik vannak. Legismertebb fajuk a sziksófű (*Salicornia europaea*). A növény levelei csökevényesek, csak egy apró kiemelkedést alkotnak átellenesen álló, húsos hajtásain. Nyár végén rendszerint megvöröszödik, és szemet gyönyörködtető állományokat alkot.

A sziksófű Európa iszapos tengerpartjain különösen elterjedt, egyedül a hideg, sarkvidéki tájakat kerüli. A tengerpartoktól távol, a kontinentális éghajlatú területeken is találkozhatunk vele, ahol az erős párolgás miatt megnő a talaj sótartalma. Magyarországon viszonylag ritka, a szikes tavak parti zónájában jelenik meg. A Velencei- és a Fertő tó környékén, a Hortobágyon, valamint a Tiszántúl néhány pontján fordul elő. Kivételesen másodlagos élőhelyeken, például bányagödrökben és az útszóró só tárolására használt vasútallo-

másokon (pl. Szabadkígyós) is megtelepedik. Erdélyben sóbányák és sós források környékén gyakran találkozhatunk vele.

A sziksófű gyűjtése és feldolgozása valaha nagy jelentőségű volt. Elhamvasztott hajtásaiból hamuzsirt (kálium-karbonátot) állítottak elő, ami az üveg- és szappangyártás egyik alapanyagának számított. A kálium-karbonátot a 19. század eleje óta vegyi úton szintetizálják, így a felhasználása megszűnt. A sziksófűvet ma elsősorban étkezési célra gyűjtik, főzve vagy a frissen fogyasztva a „tenger gyümölcseihez” javasolják. Az íze a spenótéra vagy a spárgáéra emlékeztet. A sziksófűvet a jövő egyik potenciális kultúrnövényének tartják, mivel öntözéséhez tengervíz kell, ami korlátlan mennyiségben áll rendelkezésünkre. A kezdeti kísérletek alapján 1 hektár területen 850–945 liter bioetanol gyártására alkalmas sziksófű termeszthető.

SZÖVEG ÉS KÉP: JAKAB GUSZTÁV

SZIKSÓFŰMEZŐ A MEZŐSÉGI-SZÉK HATÁRÁBAN

A római császárkorban kezdődő, majd az Árpád-korban jelentőssé váló sóbányászat kedvezett a növény megtelepedésének

(balra)

PIROS ÉS ZÖLD

A sziksófű hajtásai nyár végén sötétvörösre színeződnek (lent)

ÉJJELLÁTÓ HŐKAMERA

Raktárról, magyarországi
3 év GARANCIÁVAL

A
MEGFIGYELÉS
ÚJ DIMENZIÓJA

www.ejjellatok.hu

1125 Budapest Nógrádi út 39.

Tel: (1) 201 0486